

همشهری

حافظ

دلم بگو که قند همچو سرو دلجوی است
سخن بگو که کلامت لطیف و موزون است

صفحه از: علیرضا بهرامی

صفحه آخر

همشهری: www.hamshahronline.ir
سایت روزنامه: newspaper.hamshahronline.ir

دفتر مرکزی: تهران، خیابان ولیعصر (مج)، کوچه شهید سید کمال فریخی، شماره ۱۴
کد پستی: ۴۵۹۵۴-۱۹۶۶۴ تهران، صندوق پستی ۱۹۳۷۵۵۴۴
تلفن: ۲۲۰۳۰۰۰، ۲۲۰۳۰۰۱، ۲۲۰۳۰۰۶، ۲۲۰۳۰۰۷

توزیع و اشتراک: موسسه نشر گستر امروز نوین
تلفن توزیع: ۶۱۹۲۳۰۰
تلفن اشتراک: ۶۱۹۳۳۱۱۴

حضرت امیر المؤمنین علی:
زاهد در دنیا کسی است که حرام بر صبرش غلبه
نکند و خلال از شکرش باز ندارد.

اذان ظهر: ۱۳:۰۱ غروب آفتاب: ۱۸:۵۵
اذان مغرب: ۱۹:۱۵ نیمه شب شرعی: ۲۳:۱۳
اذان صبح فردا: ۳:۳۱ طلوع آفتاب فردا: ۵:۰۶

پذیرش آگهی: ۸۳۳۲۱۰۰۰
چاپ: همشهری
تلفن: ۲۸۰۷۵۰۰۰

سرمین من: مدیر زهرا عباسی
تدوین: مدیر عیسی محمدی
مدیر مریم سرخوش
سرخ: مدیر جواد عزیزی
مدیر محمد جعفری
دانشنامه: مدیر ساسان شادمان
مدیر زهرا خلجی
جامعه: مدیر شهید مطاطیایی
گزارش: مدیر مسعود میر
مدیر فاطمه عسگری نیا
۳۴ سینما و تلویزیون: مدیر سعید مروتی
مدیر علیرضا محمودی
مفقه آخر: مدیر جواد نصرتی
طرح و گرافیک: مدیر محمد علی حلیمی

تهران نامه

گیر علاف افتادم!

تا قبل از اینکه ماشین در انواع مدل و رنگ و با کاربری‌های مختلف به تهران بیاید، جابه‌جایی و حمل بار و همه کارهای سخت پایتخت‌نشینان بر دوش الاغ، قاطر و اسب بود. این چهارپایان همانطور که به انسان خدمت می‌کردند باید خدماتی هم می‌گرفتند. به این ترتیب مثل مکانیکی‌ها یا راسته فروش لوازم خودرو و ... که ماشین علت به‌وجود آمدنشان است، در تهران آن زمان در خیابان مولوی کنونی بازارهایی وجود داشت که همه امور مربوط به این زبان‌بسته‌ها آنجا انجام می‌شد؛ از دوخت پالان و زین و تشکچه و افسار برای خر و قاطر تا خرید و فروش حیوان و غذای آن. خرید و فروش کاه، بونجه و علوفه در بازار علاف‌ها انجام می‌شد. در این بازار در کنار آدم‌های خوب و حلال‌خور آدم‌هایی هم بودند که حسی معامله و تعیین قیمت علوفه سر مردم کلاه می‌گذاشتند. کشاورزان از اطراف شهر انواع علوفه را می‌آوردند به بازار علاف‌ها تا بفروشند و حیوان همیشه غذا برای خوردن داشته باشد. علاف‌ها ترازوهای کفه‌ای خیلی بزرگی داشتند که هر کفه ۴-۳ متر قطر داشت و علوفه را درون توری‌هایی می‌ریختند که از ریسمان‌های کلفتی به هم بافته شده و چشمه‌هایش درشت بود. صاحب حیوان وقتی با حجم زیادی علوفه به بازار می‌آمد، علاف علوفه را می‌گذاشت در یک کفه و خودش می‌رفت روی کفه دیگر می‌ایستاد و به روستایی بدبخت می‌گفت سنگ بگذار در یک کفه. خلاصه آنقدر حرف می‌زد و از علوفه ایراد می‌گرفت که در آخر روستایی مبلغی بدهکار می‌شد و آن را به علاف می‌پرداخت و از بازار بیرون می‌رفت. حین رفتن هم مدام با خودش کلتجار می‌فت که من داشتم بار داشتم، بار داشتم بدهی هم نداشتم. الان بار ندارم و بدهکار هم شده‌ام. به همین دلیل است کسی که گیر آدم ناهموار می‌افتاد یا کارش به نتیجه نمی‌رسید، می‌گفت که گیر علاف افتادم، یعنی گیر یک آدم ناهموار افتادم که برایم حساب بالا آورد.

دیروز نامه

یک اتوبوس برای ۲۶۰۰ نفر

گزارشی در صفحه هر روزنامه همشهری به تاریخ شانزدهم اردیبهشت سال ۱۳۷۴ منتشر شده که آمارهایی قابل توجه درباره حمل و نقل شهری ارائه می‌دهد. در این گزارش آمده که در سال ۱۳۶۸ برای هر ۴۱۰۵ شهروند، تنها یک دستگاه اتوبوس فعال در شهر تهران وجود داشت تا مسافران را جابه‌جا کند و این آمار در سال ۱۳۷۴ به ۲۶۰۰ شهروند برای یک اتوبوس رسیده است. در واقع این گزارش نشان می‌دهد که در تهران، حدود ۴ هزار اتوبوس شرکت واحد در خدمت جابه‌جایی مسافران بوده است.

اما توجه به آمارهای این روزها هم قابل توجه است. نخستین موضوعی که باید به آن توجه کرد، این است که در تهران واز سال ۱۳۷۷، مترو، به کمک حمل و نقل عمومی تهران آمد و روز به روز هم گسترش پیدا کرده و البته حجم قابل توجهی از مسافران درون شهری را به‌سوی خود کشیده است. اما به گفته شهردار تهران، آمار تعداد اتوبوس‌ها در تهران، در ۴ گذشته افت شدیدی کرده بود و به عدد ۸۶۰ اتوبوس فعال رسیده بود، اما این عدد تا پایان امسال، قرار است به ۵ هزار دستگاه اتوبوس فعال برسد. البته باید اعتراف کرد با توجه به رشد جمعیت ساکن و شاسل تهران، هنوز در حمل و نقل عمومی با استانداردهای جهانی فاصله داریم.

موزه سبز

باغ گیاه‌شناسی ملی ایران در اردیبهشت به اوج زیبایی رسیده و با برگزاری جشنواره‌های بهاری تهرانی‌ها را به خود می‌خواند

تهران برای ما شده خیابان‌های شلوغ و پر ترافیک و آسمان غبار گرفته و نهایتاً هم تفریح‌مان در این شهر در نداشت در رفتن به کافه و رستوران خلاصه می‌شود، اما واقعیت این است که این کلانشهر دیدنی به‌عنوان یکی از مدرن‌ترین شهرهای ایران بناهای تاریخی، جاذبه‌های گردشگری و مکان‌های تفریحی و هیجان‌انگیز بسیاری دارد. باغ گیاه‌شناسی یکی از همین مکان‌های تفریحی و گنجینه‌ای بی‌نظیر از گل‌ها و گیاهان متنوع در غرب پایتخت است

فاطمه عباسی

که می‌توانید چند ساعتی را در آنجا غرق طبیعت شگفت‌انگیز بهاری شوید، باغی که در محیط آرامش‌بخش و زیبای آن ضمن گشت‌وگذار و تفریح با انواع گل‌ها و گیاهان بومی ایران و جهان آشنا می‌شوید. این محل بزرگ‌ترین باغ گیاه‌شناسی خاورمیانه و یکی از ۱۰ باغ برتر دنیا محسوب می‌شود که در مراکز پارک چیتگر در غرب تهران احداث شده است. همین آخر هفته می‌توانید همراه با خانواده به این باغ زیبا بروید و چند ساعتی را خوش بگذرانید. برای اینکه بیشتر با باغ گیاه‌شناسی آشنا شوید این مطلب را تا انتها بخوانید.

تاریخچه

در ختان و گل‌ها و درختچه‌های دائمی برای ایجاد مناظر زیبا استفاده می‌کنند. بنابراین در باغ گیاه‌شناسی ملی نیز سعی شده است تا با کاربرد گیاهان به‌صورت انفرادی و توده‌ای چشم‌اندازهای زیبا و قابل توجهی ایجاد شود. ترکیب گیاهان با حفظ مرکزیت دریاچه از ویژگی‌های بارز این محیط است. گونه‌های این مجموعه شامل سوزنی‌برگ، همیشه‌سبز، گونه‌های خزان‌شونده با رنگ‌های متنوع پاییزی و درختچه‌های گل‌دار است.

گیاه‌شناسی تهران تلاش شده است تا مناظر و چشم‌انداز طبیعی ۳ رشته‌کوه زاگرس، البرز و هیمالیا شبیه‌سازی شود و گرودرخانه و یک دریاچه نیز به ایجاد فضای طبیعی باغ کمک کرده است. از دیگر جاذبه‌های باغ ۲۲ ایشار است که ریش آب آنها از بلندی و لایه‌لای صخره‌ها صورت می‌گیرد. همچنین سنگ‌هایی با شکل‌های پهن، گرد و عمودی بین عناصر آب و گیاه قرار گرفته‌اند تا محیطی طبیعی را تداعی کنند. در باغ‌سازی خاور دور از زیبایی رنگ برگ‌های

تاریخچه شکل‌گیری باغ گیاه‌شناسی ملی ایران به دهه ۱۳۳۰ می‌رسد. در سال ۱۳۴۸ عملیات طراحی و احداث این باغ توسط کارشناسان ایرانی و با همکاری تعدادی از کارشناسان خارجی آغاز و نقشه جامع باغ طراحی شد. این باغ که به نام باغ گیاه‌شناسی تهران نیز شناخته می‌شود، زیر نظر موسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور اداره می‌شود و مجموعه‌ای ۱۴۵ هکتاری است که در اراضی چیتگر تهران جای دارد. در طراحی باغ

گل‌گیری در باغ

سال‌هاست که هر بهار باغ ملی گیاه‌شناسی میزبان جشنواره‌های متفاوت، خوش‌عطر و خوش‌رنگ می‌شود. جشنواره گل و گلاب در باغ ملی گیاه‌شناسی این روزها گردشگران زیادی را راهی این فضای سرسبز می‌کند؛ گردشگرانی که دوست دارند یک روز بهاری را در طبیعت دلچسپ این باغ بگذرانند، فرایند تولید گلاب را از نزدیک ببینند و با آیین سنتی گل‌گیری آشنا شوند.

آشنایی با باغ گیاه‌شناسی

کلکسیون‌های باغ گیاه‌شناسی ایران با اهداف آموزش، پژوهش و نمایش جمع‌آوری و نگهداری می‌شوند. در این باغ ۷ رویشگاه هیرکانی، زاگرس، البرز جنوبی، ایرانی - تورانی، گلخانه جنوب ایران، باغ پیازهای ایرانی و باغ میوه‌های بومی مربوط به ایران است و گرویشگاه اروپا، چمنزارهای آمریکا، قفقاز، هیمالیا، رویشگاه چین و ژاپن مربوط به جهان است. ۸ کلکسیون و باغ موضوعی شامل قطعات آموزشی و نمایشی، باغ سیسستماتیک، باغ گیاهان دارویی و صنعتی، ابرنژوم، جنگل و گردشگاه (شاکای)، باغ صخره‌ای و گیاهان زینتی، میدان مرکزی باغ زو و چهارباغ ایرانی و پهن‌برگان همیشه‌سبز نیز در این باغ وجود دارد.

جشنواره بهار

مکت

برای اینکه اهالی پایتخت و گردشگران بیشتر با این باغ زیبا آشنا شوند از سوم فروردین جشنی با عنوان جشنواره بهار در باغ گیاه‌شناسی در حال برگزاری است که تا ۱۶ خردادماه ادامه دارد. این جشنواره شامل غرفه‌هایی است که محصولات ارگانیک و طبیعی، سوغات مناطق مختلف کشور و همچنین محصولات و تولیدات گیاهی خود باغ، شیرینی‌ها و ترشی‌های محلی و صنایع دستی هنرمندان استان‌های مختلف کشور مان با قیمت و کیفیت مناسب به مردم و بازدیدکنندگان عرضه می‌شود. محصولات خوراکی این غرفه‌ها سلامت‌محور و بر خاصیت هستند و عرضه‌کنندگان محصولات در این غرفه‌ها با حساسیت و ویژه‌ای انتخاب شده‌اند تا بازدیدکنندگان بتوانند در حاشیه یک جشنواره گردشگری، محصولات گیاهی و سالمی تهیه کنند.

یاد دانیال نبی در تهران

سیمروش مطاطیایی پور

واژه «شوش» ابتداء ما را به یاد حضرت دانیال نبی(ع) مدفون در شهر شوش و یکی از مراکز تمدن عیلامی و از کهن‌ترین شهرهای جهان می‌اندازد؛ شهری با عظمت در جنوب ایران که در دوره باستان، بسیار مورد توجه بود. اما شوش برای تهرانی‌های قدیم هم نامی آشناست؛ میدان و محله‌ای در جنوب تهران که روزگاری جنوبی‌ترین بخش تهران قدیم بود و یکی از مهم‌ترین دروازه‌های ورود و خروج به تهران را در دل خود جای داده بود. قرار است امروز در محله و میدان شوش قدم بزنیم و یاد از دیروز کنیم.

تاریخش

اگر بخواهید از تاریخ محله و میدان شوش سر در بیاورید، باید به عهد ناصری سفر کنید؛ روزگاری که دیوار جنوبی شهر تهران با خیابان شوش فعلی، تقریباً یکی بود و مسافران برای ورود از جانب جنوب به تهران، باید از دروازه‌های خانی‌آباد، دروازه غار و دروازه حضرت عبدالعظیم(ع) این محله عبور می‌کردند. به این ترتیب حتی در عهد قاجار نیز اینجا، منطقه زنده و پر رفت‌وآمدی بود. البته در اسناد مربوط به آن دوران، نشانه‌ای از وجود روستا یا منطقه‌ای قابل سکونت وجود ندارد، اما زندگی حاشیه‌نشینان در بیرون و درون این محله دور از ذهن نیست؛ زندگی مردمانی که از گروه مستمندان جامعه بودند و در میان افراد ثرا رانده‌شده و خلافت‌کار هم به چشم می‌خورد.

بعد از عهد ناصری

در زمان پهلوی اول، دیوارهای تهران تخریب و خندق‌های اطراف شهر پر شد و این اتفاق برای این محله هم افتاد. درواقع مسیرهایی که روی خندق‌ها بنا شده بودند، به‌عنوان جاده‌های کمربندی شهر تهران استفاده می‌شدند. اما ساخت و آبادانی محله و میدان شوش در دوره نخست‌وزیری رزم‌آرا در زمان پهلوی دوم رخ داد. تا آن دوره مردم، میدان شوش فعلی را با عنوان دروازه حضرت عبدالعظیم(ع) می‌شناختند، اما از آن زمان به بعد، نام شوش بر خود گرفت.

قبرستان شوش

به گفته مورخان، قبرستان‌ها در عهد قاجار، حال و روز خوبی نداشتند و علاوه بر مدفن مردگان، جایی برای تخلیه زباله‌ها و خاک‌روبه‌های شهر هم بودند. یکی از گورستان‌های عمومی در حوالی میدان شوش بنا شده بود؛ گورستانی که نزدیک آن غسل‌خانه‌ای هم ساختند. البته بعدها گورستان و غسل‌خانه تعطیل و میدان شوش متولد شد. تا قبل از انقلاب اسلامی، مجسمه‌ای هم در این میدان وجود داشت؛ مجسمه‌ای که قرار بود در میدان مخبرالدوله نصب شود، اما از میدان شوش سر درآورده بود.

ماشین دودی

مردمان آن روزگار برای رفتن به شهری، ۴ راه داشتند؛ یکی جاده و دیگری ماشین دودی! البته بعدها در همین محله، دروازه‌ای برای ماشین دودی بنا شد و یکی از ویژگی‌های شوش، محلی برای گذر ماشین دودی پایتخت بود. بد نیست بدانید از نظر معماری، دروازه ماشین دودی با دیگر دروازه‌ها متفاوت بود؛ چون سقف نداشت.

اکتونس

یکی از قدیمی‌ترین بناهای این محله که همچنان برقرار است، مسجد وفاست؛ مسجدی که می‌گویند آیت‌الله‌العظمی روبرجری آن را افتتاح کرده و نخستین امام جماعتش، مبردی به نام حاج عبدالرزاق بوده که در همین مسجد به خاک سپرده شده است. این روزها برخی مجتمع‌های تجاری فعال در این محله، لوزام خانگی و بلور و کریستال عرضه می‌کنند و محله شوش را به یکی از قطب‌های تجاری تهران تبدیل کرده‌اند. البته شمال این محله با گذشته خود تفاوت ندارد، اما هنوز که هنوز است، در کوچه‌پس‌کوچه‌هایش، مردمان رانده‌شده از جامعه هم به چشم می‌خورند.

